

INSTITUT PRO DEMOKRACII A EKONOMICKOU ANALÝZU

projekt Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i.

INSTITUTE FOR DEMOCRACY AND ECONOMIC ANALYSIS

A Project of the Economic Institute of the Czech Academy of Sciences

Platy učitelů v roce 2020 a výhled: Usne Česko na vavřínech?

Srpen 2021

DANIEL MÜNICH, VLADIMÍR SMOLKA

Daniel Münich

Má doktorát z ekonomie z CERGE Univerzity Karlovy. Působí na společném akademickém pracovišti Univerzity Karlovy a Akademie věd ČR CERGE-EI, kde se kromě výuky a vedení akademického think-tanku IDEA zabývá výzkumy v oblasti ekonomie trhu práce, vzdělávání a školství a tématy hodnocení výzkumu s těmito výsledky. Dlouhá léta působí jako seniorní expert v evropské síti EENEE pro Evropskou komisi, vede národní tým celoevropského projektu Euromod, je odborným členem výboru pro rozpočtové prognózy a poradní komise pro hodnocení dopadů regulace při Legislativní radě vlády (RIA).

He obtained his PhD. in economic theory from CERGE at Charles University. He currently holds a position at CERGE-EI—a joint academic workplace of Charles University and the Czech Academy of Sciences. Apart from lecturing on graduate courses he also serves as the executive director of academic think tank IDEA. He pursues research on the economics of the labor market, education and schooling. He also works on evaluations of the impacts of public policies and on research evaluation. For several years he has served as a senior expert in the European Union's think tank EENEE, sponsored by the European Commission. He currently leads the national team for the Euromod project and is an expert member of Committee on Budgetary Forecasts and the Government Legislative Council's Advisory Committee for Regulatory Impact Assessment.

Vladimír Smolka

Pracoval v oblasti aplikované statistiky a trhu práce. Jako ředitel úseku statistiky ve firmě TREXIMA se podílel na vývoji a provozování Informačního systému o průměrném výdělků. Spolupracoval na projektech výdělkové statistiky pro MPSV, ČSÚ a další centrální instituce. V současnosti působí jako konzultant výdělkové problematiky na trhu práce.

His expert area is Applied Statistics and the Labor Market. As a Director of the Statistics Division at TREXIMA, he has been involved in the development and operation of the Information System on Average Earnings. He has worked on earnings statistics projects for the MoLSA, the Czech Statistical Office and other central institutions. Currently, he works as a payroll consultant on the labor market.

Upozornění: Tato studie reprezentuje pouze názory autorů, a nikoli oficiální stanovisko Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium UK v Praze (CERGE).

Warning: This study represents only the views of the authors and not the official position of the Charles University in Prague, Center for Economic Research and Graduate Education as well as the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences, v. v. i.

Platy učitelů v roce 2020 a výhled: Usne Česko na vavřínech?

Studie 7 / 2021

© Daniel Münich, Vladimír Smolka

Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i., 2019

ISBN 978-80-7344-592-8 (Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i.)

Platy učitelů v roce 2020 a výhled: Usne Česko na vavřínech?¹

SRPEN 2021

DANIEL MÜNICH A VLADIMÍR SMOLKA

Shrnutí

- Relativní platy učitelů v České republice (ČR) patřily až do roku 2017/2018 k nejnižším v rámci zemí EU i několika desítek ekonomicky nejvyspělejších zemí světa (OECD). Díky nebývale dynamickému tempu zvyšování v posledních letech však v roce 2021 téměř dosáhnou úrovně průměru OECD i EU, tedy zhruba 90 % průměru mezd vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců v ekonomice. Končící vláda Andreje Babiše tak naplní slib ze svého programového prohlášení z léta roku 2018.
- Úroveň učitelských platů spoluurčuje dlouhodobou atraktivitu učitelské profese a zájem o ní. Atraktivitu vyžaduje nejen potřeba zajištění dostatku učitelů, ale umožňuje uplatňovat výběrovost s důrazem na kvalitu práce učitelů. Jde však o dlouhodobé procesy formování kvality učitelského sboru země skrze průběžné příchody a odchody do a z profese. Proto lze dopady výše učitelských platů na zájem o profesi, kvalitu práce učitelů a kvalitu výuky a vzdělávací výsledky žáků vysledovat až s odstupem dlouhých let, či dokonce dekád.
- Udržení dosažené relativní úrovně učitelských platů bude vyžadovat, aby české vlády zvyšovaly platy učitelů tempem růstu nominálních mezd v ekonomice. V několika dalších letech je třeba navíc rozpočtově počítat i s potřebou růstu počtu učitelů. Rozpočtové nároky školského rozpočtu však budou vyvolávat také nadále nízké platy řady jiných pedagogických a nepedagogických profesí ve školství, včetně toho vysokého.

¹ Tato studie reprezentuje pouze názor autorů, a nikoli oficiální stanovisko Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium UK v Praze (CERGE). Poděkování patří Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR za souhlas s výzkumným využitím dat ISPV, která sbírá a spravuje firma TREXIMA spol. s r. o. Za cenné komentáře a rady konceptu studie autoři děkují Karlu Gargulákovi, Filipu Pertoldovi a Janu Kouckému v rámci projektu *Důvody nedostatku učitelů* <https://pages.pedf.cuni.cz/nedostatekucitelu/>. Za cenné odborné konzultace k mzdovým indikátorům děkujeme pracovníkům oddělení statistik MŠMT, Petru Čechovi, Haně Hlavínové a Vladimíru Hulíkovi. Případné chyby však jdou pouze na vrub autorů. Studie byla vydána i díky podpoře Akademie věd ČR v rámci programu Strategie AV21 „Společnost v pohybu a veřejné politiky“.

- V roce 2020, stejně jako v roce 2019, nejvíce rostly relativní platy nejmladších učitelů, které jsou v současnosti vůči starším věkovým skupinám učitelů zdaleka nejatraktivnější. Nejnižší zůstávají relativní platy učitelů středního věku 30–49 let. Je to dáno tím, že platy českých učitelů s roky praxe rostou velmi pomalu (i v mezinárodním srovnání), ale dlouhodobě, po celou dobu učitelské kariéry. Jde zřejmě i o důsledek pokračující absence karierního systému a absence standardů kvality výkonu učitelské profese v ČR.
- Variabilita učitelských platů zůstala i v roce 2020 velmi nízká a neodpovídá diverzitě v kvalitě práce učitelů. Plat učitele je nadále dominantně určen tarify, tedy především roky praxe. Příliš paušalizované platy ve školství vedou k platovému nedocení a nedostatečné motivaci kvalitních učitelů. To je spojeno s vyšším rizikem jejich odchodu z profese a nízkým zájmem o profesi u mladších generací.
- Po roce 2019 i v roce 2020 došlo k dalšímu výraznému nárůstu podílu nadtarifní složky platů učitelů. Podíl nadtarifních složek v učitelské profesi na úrovni 12–14 % dosažený v roce 2020 dokonce výrazně převýšil podíl 8–11 % v segmentu vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců veřejného sektoru. Nezanedbatelná část celkového navýšení učitelských platů se tedy promítla do nadtarifních složek, jak bylo původně vládou přislíbeno.
- Při srovnávání učitelských platů v čase nebo mezi zeměmi je třeba věnovat velkou pozornost detailům metodiky výpočtu. Příčin rozdílů v hodnotách zdánlivě stejných ukazatelů totiž existuje řada, a ne vždy jsou v diskusích použité metodiky a zdroje dat dostatečně objasněny. Důležité je například to, zda platy zahrnují všechny složky včetně odměn vyplácených na konci roku, zda jde o platy včetně vedoucích pracovníků, zda jde o platy pouze učitelů nebo širší skupiny pedagogických pracovníků, zda jsou zahrnuty i školy neveřejné nebo zda jde o školy základní, či celý sektor regionálního školství včetně mateřských a vyšších odborných škol.

Teachers' salaries in 2020 and beyond: will the Czech Republic rest on its laurels?²

AUGUST 2021

DANIEL MÜNICH AND VLADIMÍR SMOLKA

Summary

- In relative terms, teachers' pay in the Czech Republic was lower than in most EU and OECD countries until 2017/18. Thanks to an unusually fast pace of growth in the past few years, in 2021, teacher's pay will almost reach the average for OECD countries and the EU, which is around 90% of the average salary for a university-educated employee in the national economy. Andrej Babiš's outgoing government will thus fulfil its Summer 2018 program statement.
- The level of teachers' pay is a factor in attracting interest in teaching as a profession. Raising interest is necessary not only in order to recruit sufficient numbers of teachers, but to allow selectivity into the profession, allowing for more emphasis on the quality of teaching. These are long-term processes that gradually build the overall quality of the country's teaching staff, through continuous arrivals and departures from the profession. Therefore, the impact of the teachers' pay rates on attracting interest in the profession, the quality of teachers' work, and pupils' educational outcomes can only be observed over many years, or even decades.

² This study represents the authors' own views and not the official position of the Czech Academy of Sciences' Economics Institute nor of the Charles University Centre for Economic Research and Graduate Education (CERGE). We appreciate the Ministry of Labour and Social Affairs for its approval to use ISPV data collected and managed by f. TREXIMA spol. s r. o. Authors are grateful to Karel Gargulák, Filip Pertold and Jan Koucký & a project "*Důvody nedostatku učitelů*" <https://pages.pedf.cuni.cz/nedostatekucitelu/> for their valuable comments and advices. We appreciate consultations on salary indicators kindly provided by the department of statistics at the Ministry of Education and Youth, Petr Čech, Hana Hlavínová and Vladimír Hulík. Any remaining ambiguities or errors are the responsibility of the authors. The study was produced with support from the Czech Academy of Sciences as part of its AV21 Strategy programme "Society in Motion and Public Policies".

- To maintain the current relative level of teachers' pay in the coming years, the Czech government will have to raise teachers' salaries at the rate of growth of nominal wages in the national economy. During the next few years, it will also be necessary to budget for a much-needed increase in numbers of teachers. The additional funds required for the education budget will further reduce the already low pay of many other pedagogical and non-pedagogical professionals in our schools.
- In 2020, just as in 2019, the greatest growth in relative pay went to the youngest teachers, whose salaries are far more attractive than those of their elder colleagues. Teachers in the middle age category of 30–49 currently have the lowest relative pay. This is because Czech teachers' salaries increase only very slowly with years of experience (even by international comparison), although they increase throughout the whole teaching career. This is evidently a consequence of the continuing absence of career development system and the absence of teaching quality standards in the Czech teaching profession.
- Variability in teachers' pay remained very low in 2020 and does not adequately reflect diversity in the quality of teachers' work. Teachers' pay remains primarily determined by wage grids, i.e., by years of teaching experience. Largely administrative salary setting leads to high quality teaching staff being undervalued and insufficiently motivated, which in turn is connected with a higher risk of their leaving the profession, and with low interest in entering teaching among the younger generations.
- Following on from the increases in 2019, 2020 also saw a substantial increase in above standard wage grid pay for teachers. Indeed, the share of above-standard pay in the teaching profession reached an average of 12–14% in 2020, substantially surpassing the 8–11% among other university-educated employees in the public sector. A non-negligible proportion of the total raise in teachers' pay was thus in the above wage grid pay, as the government originally pledged that it would be.
- When comparing teachers' pay over time or across countries, it is important to consider the details of the methodology of calculations. There are many reasons values may vary for apparently identical indicators, and these are not always sufficiently elucidated in discussions accompanying the methodologies and data sources used. It is crucial to be clear, for example, whether or not the pay includes all components of pay, including end-of-year bonuses, whether the pay includes that of the school principals, whether only teacher's salaries are counted, or if there is a broader range of pedagogical positions included. It is also important to note whether private school data is included, whether the figures are only for primary schools, or if they are for a whole regional education sector including preschools and upper-secondary schools.

Prolog

Relativní platy českých učitelů regionálního školství, tedy ve srovnání s platy všech vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců v zemi, patřily až do roku 2017 ke zdaleka nejnižším v rámci ekonomicky vyspělých zemí OECD. I proto vývoj učitelských platů od roku 2013 mapují každoročně studie IDEA a tato není výjimkou. I tato jde nad rámec běžných statistických přehledů, výrazně akcentuje úroveň učitelských platů v relaci k vývoji mezd v české ekonomice a sleduje vývoj úrovně a variability nadtarifních složek platů ve srovnání se situací v podnikatelské a veřejné sféře. Vývoj samotné nominální úrovně platů učitelů a řady dalších profesí ve školství podrobně mapuje studie Koucký (2021).

Proč je relativní úroveň učitelských platů důležitá: Relativní úroveň učitelských platů vůči ostatním mzdám v ekonomice spoluurčuje atraktivitu učitelství profesí. Ta následně ovlivňuje zájem o učitelství profesí v řadách současných i potenciálních učitelů, kteří se na profesi připravují nebo teprve budou připravovat. Atraktivita je pak nejen nezbytnou podmínkou dostatku učitelů, ale dává školám možnost výběru s důrazem na kvalitu, a podporuje tak zdravou konkurenci. Jde však o dlouhodobé procesy formování učitelství profesí průběžnými příchody a odchody do a z profesí. V tomto kromě výhledu platového ohodnocení hrají roli i kariérní výhled a profesní podmínky, podpora a standardy kvality práce učitele. Proto lze čisté dopady výše učitelství profesí na kvalitu práce učitelů, potažmo na kvalitu výuky a vzdělanostní výsledky žáků, vysledovat až s odstupem mnoha let, spíše dekád. Detailnější diskusi těchto fenoménů a odkazy na vědeckou literaturu obsahují předchozí studie IDEA.³

Dlouhodobý vývoj v ČR: Dlouhodobý vývoj relativních učitelství profesí platů, tedy relace platů učitelů k průměrné mzdě v české ekonomice, ukazuje **Graf 1**. Delší časová řada (růžová) zahrnuje všechny učitele veřejných i neveřejných základních škol (soukromých a církevních), včetně řídicích pracovníků. V dalším se však zaměřujeme především na učitele veřejných škol celého regionálního školství bez vedoucích pracovníků, což v grafu ukazuje kratší časová řada (červená).⁴ Z grafu je zřejmý výrazný růst relativních platů učitelů po roce 2017. V roce 2020 dosáhly 120 % průměrné mzdy v ekonomice

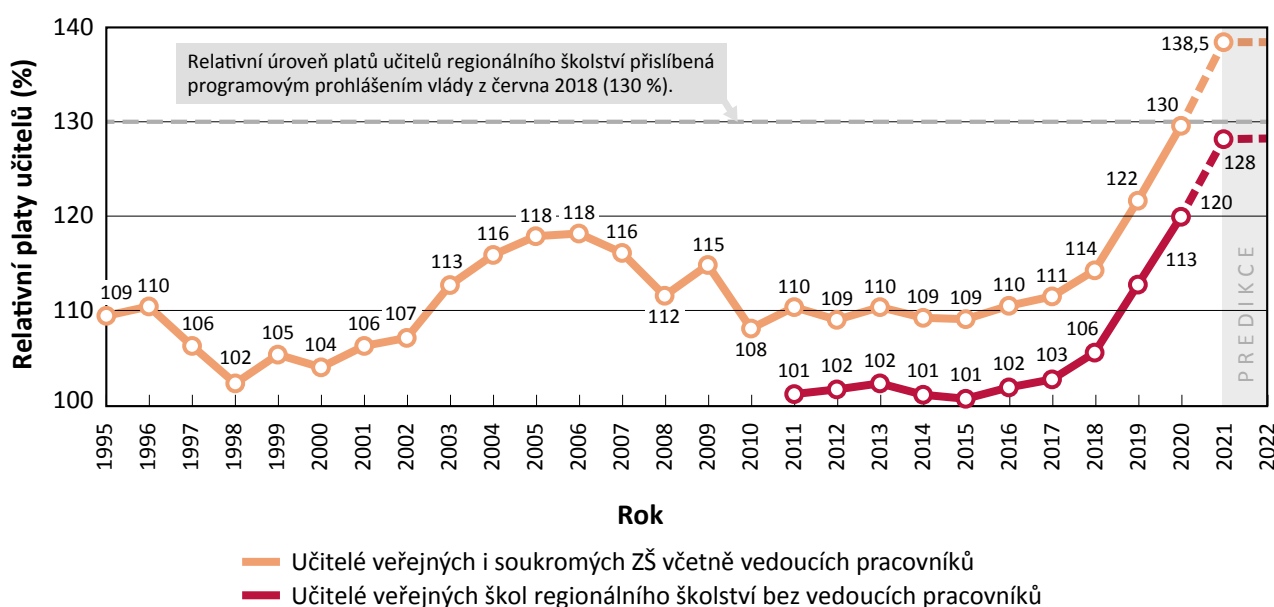
³ Problematikou kvality práce učitelů se zabývají např. studie Hanushek (1971, 2011), IDEA 2018b, Hanushek a kol. (2018c), Golsteyn a kol. (2016), Hanushek a Rivkin (2004, 2006).

⁴ Časovou řadu učitelství profesí platů *bez vedoucích pracovníků* ve veřejných školách regionálního školství MŠMT studie nesleduje. Poskytuje je však MF ČR, ale pouze od roku 2011. Zdroj <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/genderova-problematika-zamestnancu-ve-skolstvi>.

(srovnej se 103 % v roce 2017). A v roce 2021 platy učitelů zřejmě dosáhnou úrovně 128 %. Udrží se na ní, pokud v dalších letech porostou stejným tempem jako mzdy v celé ekonomice.⁵

Platy učitelů na úrovni 130 % průměrné mzdy v ekonomice zhruba odpovídají tomu, že učitelské platy dosáhnou 150 % platů roku 2017. Jedna věc však jsou deklarovaná navýšení mzdových prostředků ve školské kapitole státního rozpočtu a druhá věc je skutečné navýšení platů v úhrnu za celý kalendářní rok, tak jak dorazí „do peněženek“ učitelů. Zde v minulosti často docházelo k výrazným rozdílům mezi sliby a realitou. **Graf 1** ale ukazuje, že vládní slib bude velmi pravděpodobně naplněn. Skutečné údaje za rok 2021 však budou k dispozici až koncem dubna 2022.

Graf 1: Relativní platy učitelů
(průměrné platy učitelů v % průměrných mezd v ekonomice)

Metodologické poznámky: Výše uvedená srovnání jsou založena na agregátních mzdových ukazatelích, jak je uvádí ČSÚ za celou ekonomiku a MŠMT a MF ČR za školství. Většina indikátorů v další části studie je však založena na našich vlastních detailních výpočtech z dat individuálních mzdových záznamů databáze ISPV. Pokud není v dalším uvedeno jinak, uváděné údaje o platech představují průměry měsíčních hrubých platů učitelů ZŠ bez vedoucích pracovníků v ekvivalentech plných úvazků.

⁵ Pokud jde o zobrazený výhled na roky 2021–2022, vývoj mezd v ekonomice pro roky 2021–2022 vychází z prognózy ČNB, predikce učitelských platů pro rok 2021 je založena na politickém příslibu 9% růstu a pro rok 2022 autoři předpokládají jejich udržení tempa s predikovaným 4,4% růstem mezd v ekonomice. Predikovaný růst mezd v roce 2021 uvádí ČNB. Zpráva o měnové politice – jaro 2021. Tabulka Klíčové makroekonomické indikátory. <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/zpravy-o-menove-politice/Zprava-o-menove-politice-jaro-2021/>.

V textu používáme termíny *podnikatelský* a *veřejný sektor*. Česká legislativa (zákoník práce) však tyto pojmy nezná a rozlišuje pouze zaměstnavatele odměňované buď *mzdou*, nebo *platem*. Tradiční termín podnikatelský sektor v rámci studie odpovídá mzdové sféře a veřejný sektor sféře platové, v pojetí terminologie ISPV.⁶

Vývoj učitelských platů v detailu: V další části se soustředíme na motivační charakter učitelských platů, a srovnáváme je proto s platy ostatních vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců, případně vybraných profesí. Detailní přehled dává **Tabulka 1a**. Údaje jsou založeny na vlastních výpočtech z individuálních mzdových výkazů databáze ISPV pro vybrané učitelské profese.⁷

Sloupce **(7)–(9)** uvádí procentní změny mediánových hodnot platů, sloupce **(10)–(12)** úrovní průměrných v letech 2018–2020. Rozlišení mezi průměrnými a mediánovými hodnotami je v případě učitelských platů důležité. Průměrné mzdy v ekonomice, a především v podnikatelském sektoru, jsou totiž výrazně vyšší než mzdy mediánové v důsledku malého podílu velmi vysokých platů ve vysokých řídicích pozicích. Tyto pozice se však v učitelské profesi prakticky nevyskytují. Navíc jsou tyto řídicí pozice v ČR dominantně obsazeny muži, jejichž podíl mezi učiteli je velmi nízký.

V **Tabulce 1a** vidíme, že průměrné i mediánové platy učitelů rostly podobným tempem na základních i středních školách. Velmi vysoké meziroční tempo růstu učitelských platů mezi roky 2018–2019 o zhruba 15,0 % zřetelně převýšilo tempo růstu mezd vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců ve veřejném sektoru (12,4 %) i v sektoru podnikatelském (8,3 %) – sloupce **(7)** a **(10)**. Následně, mezi roky 2019–2020, tempo růstu učitelských platů sice zpomalilo na 10 %, ale tempo růstu v celém veřejném i soukromém sektoru bylo opět výrazně nižší (8 % a 3 %) – sloupce **(8)** a **(11)**. Ve výsledku tak během pouhých dvou let vzrostl průměrný i mediánový učitelský plat o téměř 28 %. Růst u vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců veřejného sektoru ve stejném období činil pouze zhruba 20 % a v podnikatelském sektoru pouze zhruba 11 % – sloupce **(9)** a **(12)**. To přirozeně vedlo k výraznému zvýšení relativních platů učitelů, které ukazuje **Tabulka 1b**.

⁶ Metodika ISPV terminologicky rozlišuje platovou a mzdovou sféru. V ISPV se zařazují do mzdové sféry ekonomické subjekty, které odměňují mzdou podle § 109, odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů. Ekonomické subjekty, které přísluší do platové sféry, odměňují platem podle § 109, odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů. Do roku 2010 bylo v ISPV pro mzdovou sféru používáno označení podnikatelská sféra a platová sféra byla označována jako nepodnikatelská sféra. Další informace k databázi ISPV jsou obsaženy v **Příloze 1**.

⁷ V klasifikaci profesí CZ-ISCO jde o: 2341 učitelé na 1. stupni základních škol; 23303 učitelé na 2. stupni základních škol; 2330 učitelé na středních školách (kromě odborných předmětů), konzervatořích a na 2. stupni základních škol.

Tabulka 1b ukazuje vývoj mezd různých skupin zaměstnanců v procentech platů vysokoškolsky vzdělaných pracovníků veřejného sektoru, tedy mzdovou mezeru. Vidíme, že záporná mzdová mezera učitelů se v roce 2020 proti roku 2019 snížila, bez ohledu na průměrné či mediánové hodnoty. Například mezera učitelů 1. stupně ZŠ poklesla z -15,7 % v roce 2019 na -14,2 % – sloupce **(3)** a **(6)**. V roce 2018 přitom byla tato mezera ještě -20,6 %. V důsledku výrazného zvyšování platů ve veřejném sektoru se vysoká pozitivní mzdová mezera VŠ vzdělaných v podnikatelského sektoru snížila z 20,5 % na 15,1 % (v průměrech) a z 7,1 % na 1,3 % (v mediánech) – viz poslední řádek **Tabulky 1b**. Rozdíl mezer vyjádřených průměry a mediány je způsoben již zmíněným relativně malým počtem velmi vysokých platů v podnikatelském sektoru.

Tabulka 1a: Učitelé platy v letech 2018 až 2020

(Hrubé měsíční platy učitelů veřejných základních škol [v Kč] a jejich růsty 2018–2020)

	Rok 2019			Rok 2020			Růst mediánu [%]			Růst průměru [%]		
	Hranice spodní čtvrtiny	Medián	Průměr	Hranice spodní čtvrtiny	Medián	Průměr	2018 – 2019	2019 – 2020	2018 – 2020	2018 – 2019	2019 – 2020	2018 – 2020
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
Učitelé 1. st. základních škol (veřejný sektor) ¹⁾	37 921	41 100	41 192	41 905	45 378	45 370	15,7	10,4	27,7	15,8	10,1	27,5
Učitelé 2. st. základních škol (veřejný sektor) ²⁾	37 238	40 471	41 014	41 077	44 527	44 995	15,9	10,0	27,5	15,8	9,7	27,0
Učitelé 2. st. a středních škol (veřejný sektor) ³⁾	37 772	41 022	41 611	41 756	45 298	45 889	15,8	10,4	27,9	15,8	10,3	27,8
Vysokoškolsky vzdělání zam. (veřejný sektor)	37 911	43 496	48 870	41 317	47 403	52 872	12,4	9,0	22,5	9,0	8,2	18,0
Vysokoškolsky vzdělání zam. (podnik. sektor)	33 066	46 601	58 908	34 261	48 018	60 841	8,3	3,0	11,6	7,0	3,3	10,5

Zdroj: Vlastní výpočty na základě ISPV <https://www.ispv.cz/>

a) Výpočet zahrnuje veškeré složky platů a mezd vyplacené během celého kalendářního roku

b) Barvy usnadňují rozlišení rozdílů v uvedených tempech růstu

Klasifikace profesí CZ-ISCO

1) 2341 Učitelé na 1. stupni základních škol

2) 23303 Učitelé na 2. stupni základních škol

3) 2330 Učitelé na stř. školách (kromě odborných předmětů), konzervatořích a na 2. st. základních škol

Tabulka 1b: Platová mezera v letech 2019 a 2020

(% rozdíl platů vůči vysokoškolsky vzdělaným pracovníkům veřejného sektoru)

	Rok 2019			Rok 2020		
	Hranice spodní čtvrtiny	Mediány	Průměry	Hranice spodní čtvrtiny	Mediány	Průměry
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Učitelé 1. st. základních škol (veřejný sektor) ¹⁾	0,0	-5,5	-15,7	1,4	-4,3	-14,2
Učitelé 2. st. základních škol (veřejný sektor) ²⁾	-1,8	-7,0	-16,1	-0,6	-6,1	-14,9
Učitelé 2. st. a středních škol (veřejný sektor) ³⁾	-0,4	-5,7	-14,9	1,1	-4,4	-13,2
Vysokoškolsky vzdělání zam. (podnik. sektor)	-12,8	7,1	20,5	-17,1	1,3	15,1

Zdroj: Vlastní výpočty na základě ISPV <https://www.ispv.cz/>

a) Výpočet zahrnuje veškeré složky platů a mezd vyplacené během celého kalendářního roku

b) Barvy usnadňují rozlišení rozdílů v uvedených tempech růstu

Klasifikace profesí CZ-ISCO

1) 2341 Učitelé na 1. stupni základních škol

2) 23303 Učitelé na 2. stupni základních škol

3) 2330 Učitelé na stř. školách (kromě odborných předmětů), konzervatořích a na 2. st. základních škol

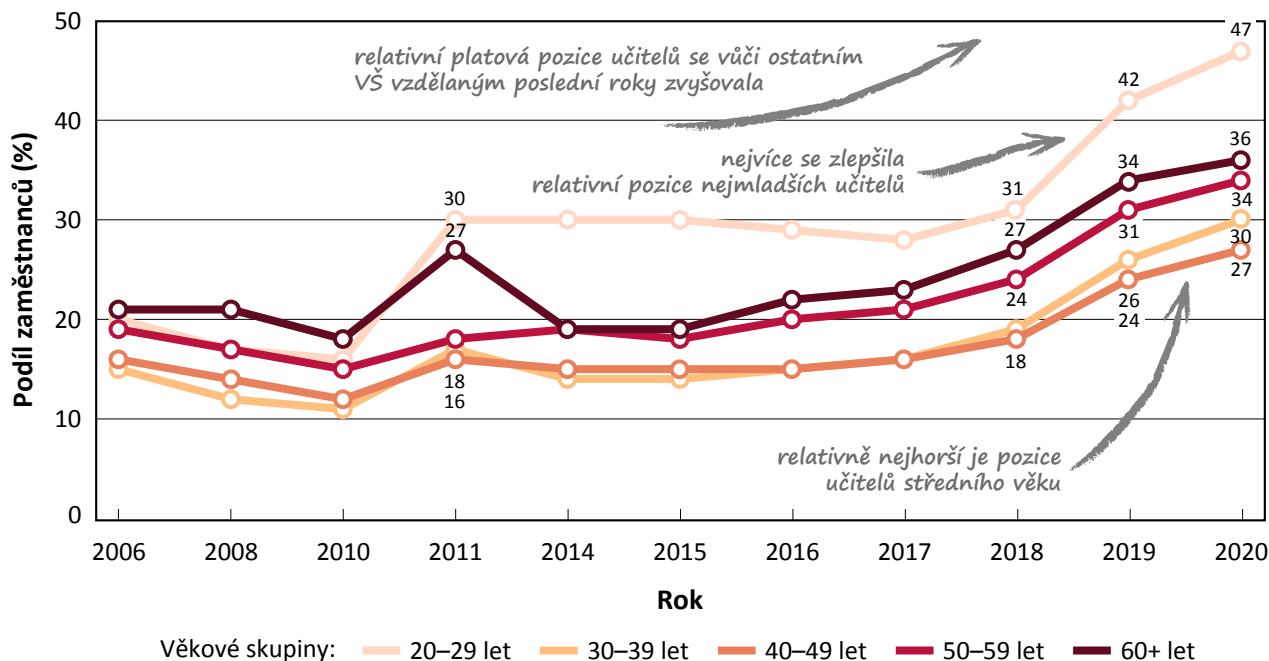
Platy učitelů a věk: Průměrný plat přirozeně roste s věkem, respektive s roky praxe, a to hlavně v první polovině pracovních kariér. S ohledem na motivační roli platů je proto třeba sledovat nejen průměrnou úroveň, ale také vývoj relativních platů učitelů ve vztahu k věku. Takové srovnání nabízí **Graf 2**. Ukazuje podíl vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců veřejného i podnikatelského sektoru, kteří nedosahují na průměrný plat učitele ZŠ. Jde tedy o podíl vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců placených méně než průměrný učitel.

V letech 2019 a 2020 se platová pozice učitelů všech věkových skupin zlepšovala, ale zdaleka nejvíce u těch nejmladších, kde je nyní platová situace viditelně nejlepší. Téměř polovina mladých vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců má totiž mzdu pod průměrem mladého učitele. Přitom ještě v roce 2018 měla mzdu nižší než průměrný mladý učitel jen necelá třetina VŠ vzdělaných zaměstnanců. Zde poznamenejme, že většina učitelů dané věkové skupiny má plat blízký průměru, protože platy do velké míry určují platové tabulky.

Z **Grafu 2** lze také vysledovat, že nejnižší relativní platy mají učitelé středního věku 30–49 let. Nástupní platy učitelů jsou sice poměrně atraktivní, ale atraktivita s lety praxe rychle klesá. Ostatním vysokoškolsky vzdělaným vrstevníkům se totiž mzdy s roky praxe zvyšují výrazně rychleji. Relativní platová pozice učitelů se zlepšuje až ve vyšším věku. Je to díky tomu, že růst učitelských platů s lety praxe je sice pozvolný, ale dlouhodobý. Dosažení vyššího učitelského platu tedy vyžaduje trpělivost. Nízké relativní platy učitelů ve středním věku mohou být příčinou odchodů z profese v tomto věku, kdy zpravidla přichází potřeba finančního zajištění bydlení a rodiny.⁸

⁸ Vývoj situace v ČR na základě longitudinálních dat a pracovních kariér dosud kvantitativně zmapován nebyl. Ze zahraničních šetření se ví, že takto z učitelské profese odcházejí více muži. Většinou nejvíce odcházejí učitelé v období nástupu do profese po vysoké škole, popřípadě předčasně ke konci profesní dráhy. Přehled teoretických konceptů odchodů učitelů z profese a zkušeností ze zahraničí nabízí např. Rozkovcová a Urbánek (2017). Empiricky (kvantitativně) orientovanou mezinárodní srovnávací studii fenoménu fluktuace učitelů od autorů F. Pertolda a M. Federičové připravuje IDEA k vydání v druhé polovině roku 2021.

Graf 2: Podíl VŠ vzdělaných zaměstnanců s platem nižším než průměrný učitel ZŠ (v %)

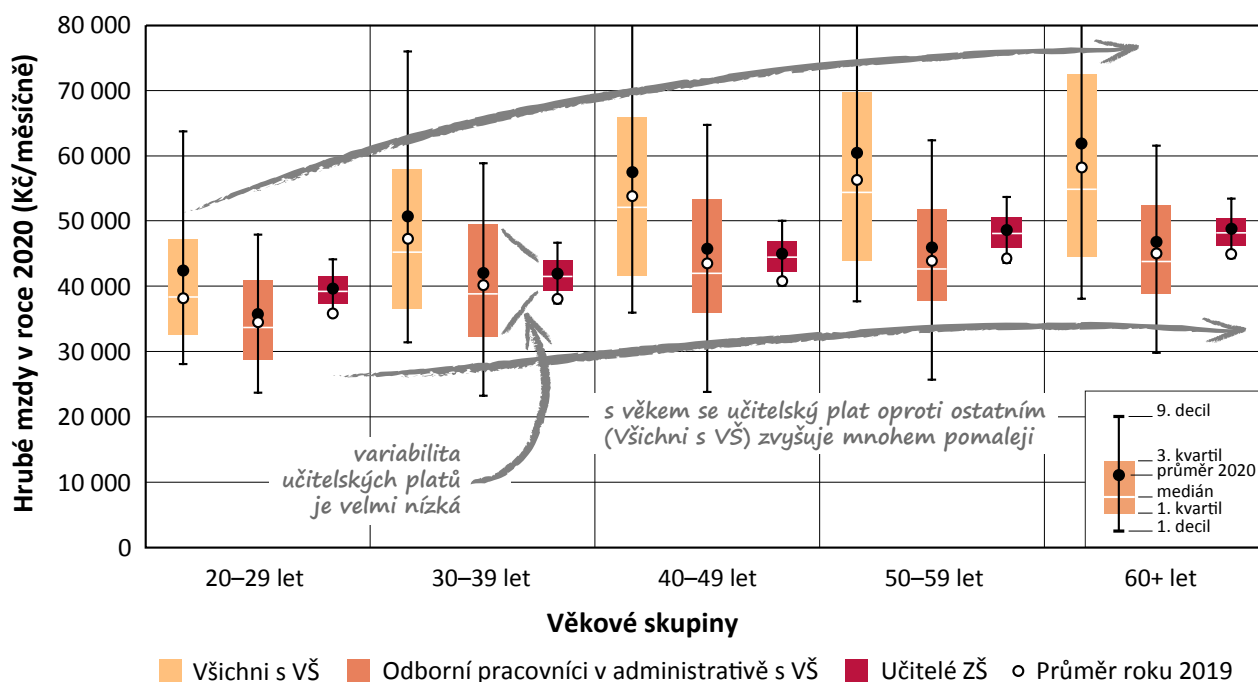
Zdroj: Vlastní výpočty na základě dat ISPV

Variabilita učitelských platů: Variabilitu učitelských platů v rámci věkových skupin v roce 2020 ukazuje **Graf 3**. Pro srovnání ukazuje i variabilitu platů všech VŠ vzdělaných zaměstnanců veřejného sektoru a podskupiny „odborných pracovníků v administrativě s vysokoškolským vzděláním“. Tyto skupiny lze totiž považovat za alternativy k učitelské profesi. Grafy ukazují mediánové a průměrné hodnoty a hodnoty na úrovni 1. a 3. kvartilu (tj. spodní a horní čtvrtiny) a extrémních hodnot 1. a 9. decilu (tj. spodní a horní desetiny) zaměstnanců. Navíc jsou vedle průměrů za rok 2020 (červené body) uvedeny i průměry za rok 2019 (modré body). Vidíme, že variabilita učitelských platů v rámci věkových skupin je proti srovnatelným skupinám veřejného sektoru extrémně nízká. Zatímco rozdíl mezi 1. a 3. kvartilem platů učitelů, bez ohledu na věkovou skupinu, představuje necelých 5 tis. Kč, rozdíly v případě administrativních pracovníků představují zhruba 15 tis. Kč a v případě všech vysokoškolsky vzdělaných dokonce 15–25 tis. Kč, opět v závislosti na věku. Plat učitele je tedy dominantně dán věkovým automatem, úředně a centrálně stanovenými tarify. Poměrně velké rozdíly v kvalitě práce učitelů se tedy do platů promítají minimálně.⁹

⁹ Více o rozdílech ve funkční gramotnosti českých učitelů v mezinárodním srovnání v IDEA (2018b) a o dopadech na dlouhodobý ekonomický růst ve studii IDEA (2019b).

Věkový profil relativních platů potom potvrzuje důležitý fenomén, který ukázal už **Graf 2**. Tedy, že platy učitelů rostou s věkem pomaleji než platy ostatních vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců veřejného sektoru. Je vidět, že při dosažení 40 let se průměrný plat učitele nachází dokonce na úrovni spodního kvartilu VŠ vzdělaných zaměstnanců veřejného sektoru. Ačkoliv platy učitelů rostou s lety praxe pomalu, rostou i v pozdějším věku, kdy je růst v ostatních profesích již poměrně nízký. Zde je třeba vnímat, že pracovní náplň profese učitele se s lety praxe příliš nemění, zatímco u mnoha VŠ vzdělaných zaměstnanců s lety praxe dochází ke kariérenímu postupu do zodpovědnějších profesí, respektive pozic a funkcí lépe placených. Zde se projevuje absence kariéreního systému a standardů kvality výkonu učitelského povolání pro různé fáze profesní dráhy pedagogů v ČR. Velmi nízkou provázanost mezi délkou profesní praxe a platem učitelů v ČR dokladují také každoroční mezinárodní srovnání OECD.¹⁰

Graf 3: Rozložení platů VŠ vzdělaných ve veřejném sektoru roce 2020

Zdroj: Vlastní výpočty na základě dat ISPV

Rozdíly platů v rámci věkových skupin reflektují nejen rozdílný charakter profesí a rozdíly individuálních produktivit, ale také nesoulad mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce, regionální mzdové rozdíly a řadu dalších faktorů. Z tohoto pohledu je učitelská profese co do kladených profesních nároků velmi homogenní, role tržní nabídky a poptávky je malá a dominantní roli hrají tarify (tabulkové platy).

¹⁰ Education at a Glance, OECD.

Na druhé straně řada studií ve světě ukazuje¹¹, že v přidané hodnotě vzdělání existují mezi jednotlivými učiteli velké rozdíly dané rozdíly v kvalitě jejich práce. Proto je důležité sledovat, nakolik se tyto rozdíly do platové variability promítají. Příliš paušalizované platy totiž vedou k platovému nedocenení a nedostatečné motivaci kvalitních učitelů. To je pak spojeno s rizikem jejich odchodu z profese nebo nezájmu o profesi u mladé generace.

Podíl a variabilita nadtarifních složek platu: Nadtarifní složky platů (dále jen odměny¹²) představují jeden z důležitých nástrojů personální politiky vedení škol. Mají charakter pravidelných či ad-hoc definovaných příplatků a bonusů za úsilí, zodpovědnost, přístup k práci a její kvalitu a mohou či nemusí fungovat jako motivační nástroje.¹³

Graf 4 ukazuje rozložení podílu odměn na platech jednotlivých pracovníků v rámci věkových skupin. Opět jsou pro srovnání uvedeny i další dvě skupiny vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců veřejného sektoru. Průměrný podíl odměn učitelů se v roce 2020 výrazně zvýšil z úrovně zhruba 10 % na úroveň 15 % (jde o rozdíl černého a bílého bodu v grafu). Tím se během jediného roku dostal podíl odměn učitelů výrazně nad průměr ve srovnatelných profesích veřejného sektoru. Přitom ještě v roce 2018 se podíl odměn učitelů pohyboval na mnohem nižší úrovni 5 až 7 %. Naopak podíl odměn v obou srovnávacích skupinách se meziročně zvýšil mnohem méně. Je zřejmé, že podíl odměn učitelů po dlouhých letech stagnace ztlačně v letech 2019–2020 narostl a překonal úroveň zbytku veřejného sektoru. Nezanedbatelná část celkového navýšení částky na platy učitelů se tedy skutečně promítla do odměn.

Zde připomeňme, že rozhodnutí o navýšení učitelových platů v roce 2020 doprovázelo velmi složité a nepřehledné vyjednávání vlády se školskými odbory koncem roku 2019, které vyvrcholilo dokonce i v částečnou stávkou učitelů.¹⁴ Výsledkem byl zopakovaný původní příslib vlády, že učitelové platy v roce 2020 vzrostou o 10 %. Z toho 8 procentních bodů (p. b.) podle příslibu mělo jít do zvýšení tarifních (tabulkových) složek platů a zbylé 2 p. b. do nadtarifních složek, tedy hlavně odměn, které jsou v pravomoci ředitelů škol.

¹¹ Viz přehled Hanushek (2011).

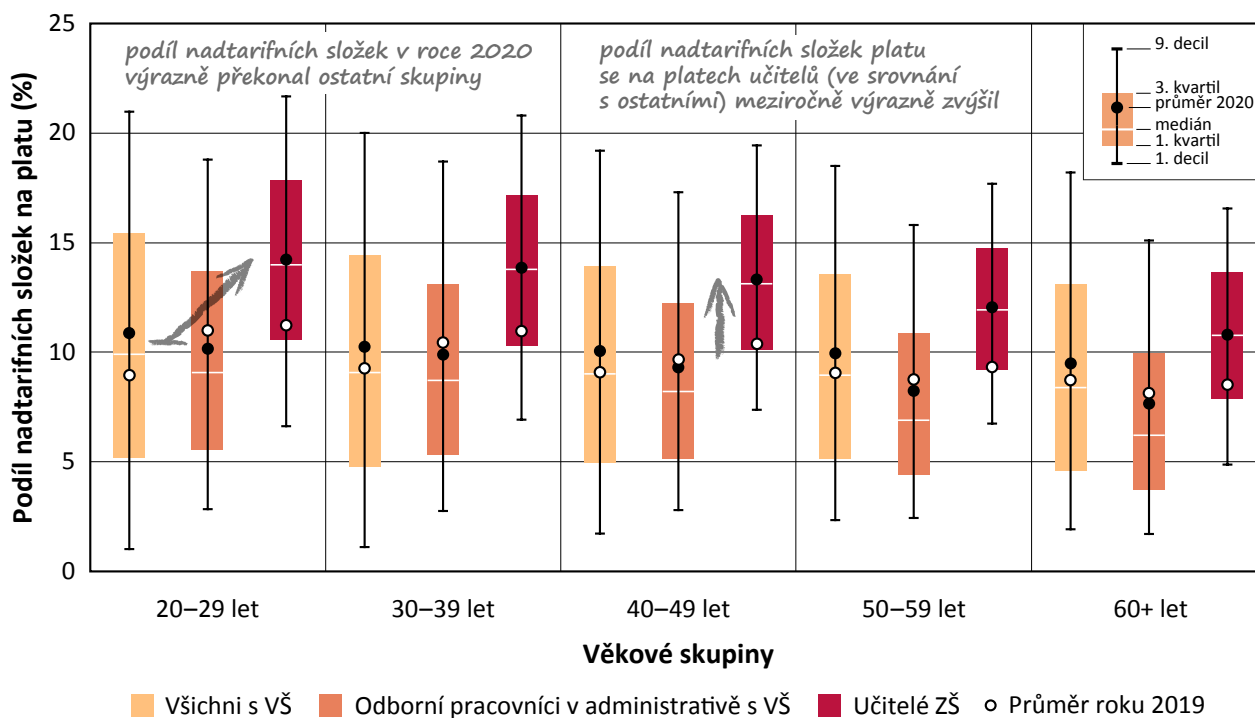
¹² Z dat MF ČR lze zjistit, že v případě učitelů mezi nadtarifními složkami platu dominují Příplatek za vedení, Příplatek osobní, Příplatek zvláštní, Příplatek za přímou pedagogickou činnost nad stanovený rozsah, Odměny a Cílové odměny. Odměny představují více než 3/4 sumy Příplatků a Odměn.

¹³ Nadtarifní složky však nepředstavují odměnu za například navíc odučené hodiny.

¹⁴ Viz také zpravodajství ČTV <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2969405-zacina-stavka-ucitelu-cast-skol-zustane-zavrena>.

Samotná variabilita podílu odměn učitelů je podobná dalším dvěma skupinám zaměstnanců. Variabilita u všech skupin s věkem mírně klesá. To je primárně způsobeno růstem platu (jmenovatel) s věkem.

Graf 4: Podíl nadtarifních složek na hrubém platu
(VŠ vzdělání ve veřejném sektoru v roce 2020)

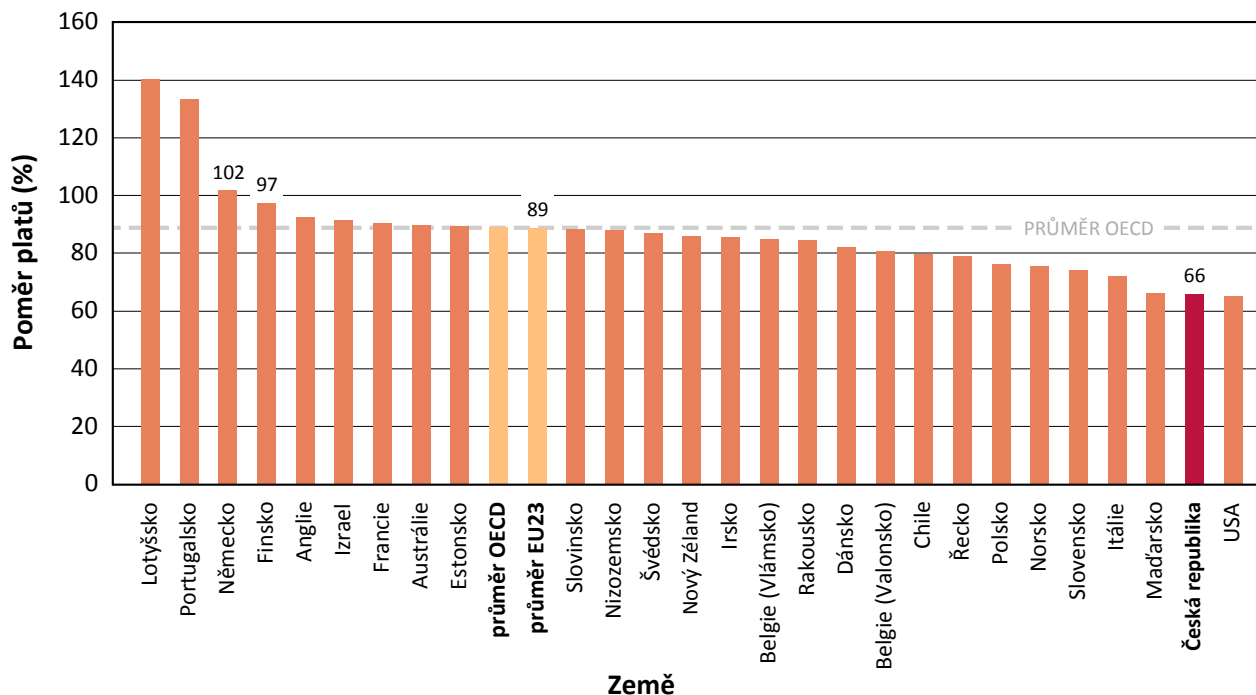
Zdroj: Vlastní výpočty na základě dat ISPV

Mezinárodní srovnání: Mezinárodní srovnání relativní úrovně učitelových platů nabízí ročenky OECD. Její poslední vydání z roku 2020 ukazuje situaci v roce 2018.¹⁵ Zde je na místě varování, že metodika OECD¹⁶ je odlišná od naší, například té použité v **Grafu 1**. To vysvětluje určité rozdíly v hodnotách indikátoru relativních mezd učitelů. **Graf 5** ukazuje, že ještě v roce 2018 patřila ČR k zemím s nejnižší úrovní relativních platů v rámci všech zemí OECD. Zatímco platy českých učitelů představovaly pouze 66 % platů vysokoškolsky vzdělaných v zemi, průměr v zemích EU i OECD činil 89 %. A například Finsko a Německo vykazovaly úroveň blízko 100 %.

¹⁵ V nadpisu grafů a tabulek OECD je uveden rok 2019, ale v Annexu 3 je objasněno, že jde o referenční rok 2018. Zdroj: Figure D3.1. na str. 385 zde https://www.oecd-ilibrary.org/education/education-at-a-glance-2020_69096873-en a nebo zde <https://doi.org/10.1787/888934165567>.

¹⁶ Index relativních mezd učitelů dle metodiky OECD zahrnuje pouze učitele na druhém stupni veřejných základních škol a do srovnání vstupují pouze zaměstnanci ve věku 25–64 let pracující celý rok na plný úvazek v referenčním roce. Platy zahrnují veškeré příplatky.

Graf 5: Mezinárodní srovnání relativních platů učitelů, 2018
(poměr průměrných platů učitelů vůči průměrným platům VŠ vzdělaných)

Zdroj: Education at a Glance, OECD 2020, str. 385, Figure D3.1., zde:

https://www.oecd-ilibrary.org/education/education-at-a-glance-2020_69096873-en

a <https://doi.org/10.1787/888934165567>

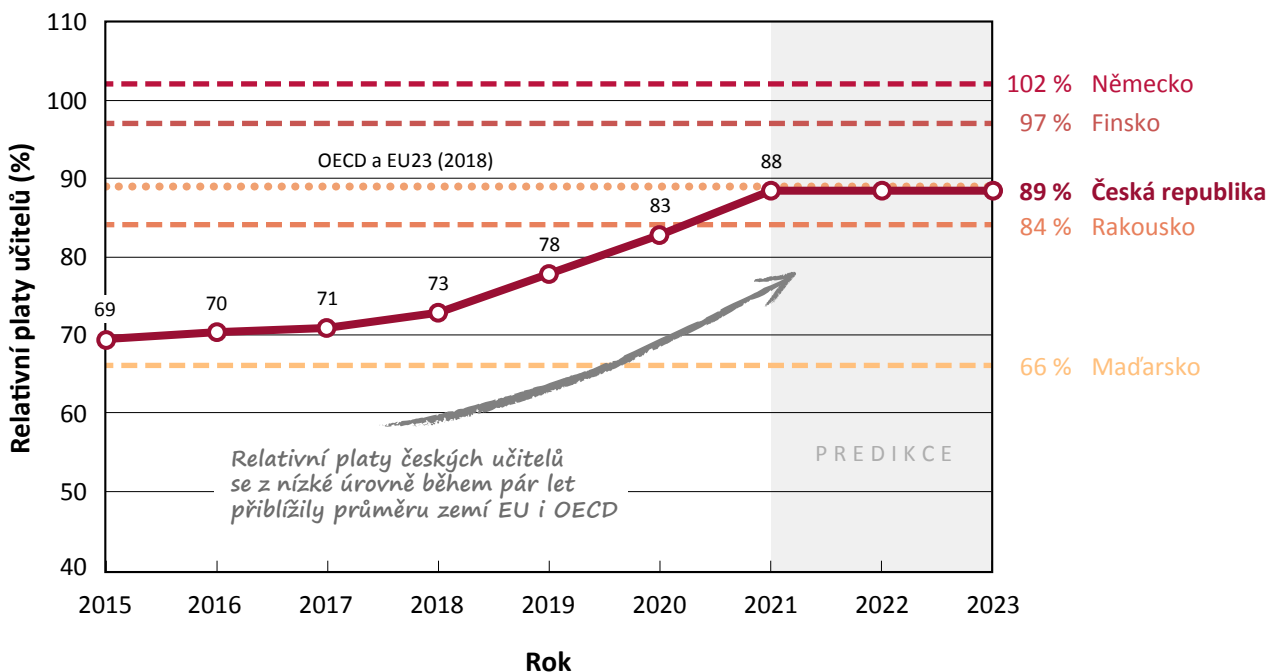
Pozn.: Učitelé na druhém stupni veřejných základních škol. Platy zahrnují veškeré příplatky. Průměry za zaměstnance 25–64 let pracující celý rok na plný úvazek v referenčním roce 2017/2018

EU23 představuje zobrazenou skupinu zemí EU, pro které má OECD dostatečně podrobné údaje pro dané srovnání.

Graf 6 nastiňuje dynamiku dohánění vyspělých zemí světa ČR v relativních platech učitelů v posledních letech a výhled. Je zřejmé, že ČR se v posledních letech z pozice země s nejnižšími relativními platy učitelů (Maďarsko vykazovalo podobně extrémně nízké platy) odpoutala a v roce 2021 téměř dosáhne úrovně průměru zemí OECD a EU.¹⁷ To představuje velmi zásadní posun realizovaný během několika mála let.

¹⁷ Indikátor českých relativních platů je založen na platech učitelů bez vedoucích pracovníků na veřejných školách regionálního školství (od mateřských škol po školy střední), na jehož základě je spočítán indikátor relativních platů vztahený k průměrné mzdě v ekonomice uvedený v Grafu 1 (červený profil). Indikátory ostatních zemí jsou převzaty z již zmíněné ročenky OECD při vědomí jisté metodologické odlišnosti popsané v poznámce pod čarou.

Graf 6: Dynamika relativních učitelských platů v ČR v mezinárodním srovnání
(poměr průměrných platů učitelů vůči průměrným platům VŠ vzdělaných)

Zdroj: Cizí země z publikace OECD at a Glance 2020 pro rok 2018. Index relativních mezd učitelů dle metodiky OECD zahrnuje pouze učitele na druhém stupni veřejných základních škol a do srovnání vstupují pouze zaměstnanci ve věku 25–64 let pracující celý rok na plný úvazek v referenčním roce. Platy zahrnují veškeré příplatky. Český index pro roky 2015–2021 je založen na vlastních výpočtech na základě údajů MF ČR a ČSÚ a predikce ČNB pro rok 2021. Český výhled po roce 2021 je založen na předpokladu, že platy učitelů porostou stejným tempem jako mzdy v ekonomice a VŠ vzdělaní zaměstnanci budou mít mzdy na úrovni 145 % průměrných mezd v ekonomice.

Pozn.: EU23 představuje zobrazenou skupinu zemí v Grafu 5, pro které má OECD dostatečně podrobné údaje pro dané srovnání.

Zatímco vývoj v roce 2021 lze dnes již predikovat poměrně přesně, výhled do dalších let je zatížen mnoha nejistotami a bylo možno ho udělat pouze na základě předpokladů. Předpokládali jsme, že:

- Nominální mzdy v ekonomice v roce 2022 vzrostou o 4,4 %, jak predikuje ČNB¹⁸, a růst zůstane zachován i v dalších letech.
- Průměrné mzdy VŠ vzdělaných zůstanou na úrovni 145 % průměrné mzdy v ekonomice.¹⁹
- Průměrné platy učitelů veřejného sektoru porostou stejným tempem jako průměrné mzdy v ekonomice.²⁰

¹⁸ Predikovaný růst mezd v roce 2021 ČNB. Zpráva o měnové politice – jaro 2021. Tabulka Klíčové makroekonomické indikátory. <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/zpravy-o-menove-politice/Zprava-o-menove-politice-jaro-2021/>.

¹⁹ Viz údaje ISPV <https://www.ispv.cz/>.

²⁰ Toto je ryze autorský předpoklad, protože vláda v době dokončování této studie ještě neměla o vývoji učitelských platů a odpovídajících částek státního rozpočtu na rok 2022 a výhledů na roky 2023–2024 jasno.

Závěrečné poznámky

- Končící vládě se během několika let podařilo to, co se nepodařilo žádné vládě předchozí. Vytáhla relativní platy českých učitelů z nejnižších úrovní na průměr zemí EU. Zároveň se jí podařilo naplnit svůj programový slib, kterému po špatných zkušenostech z minula věřil již málokdo. Problémy s tíživým nedostatkem kvalitních učitelů to zatím nevyřešilo, ale ani to během tak krátké doby vyřešit nemohlo. Šlo však o výrazný příslib platové atraktivnosti učitelské profese do budoucna.
- Relativní platy českých učitelů tedy v roce 2021 dosáhnou zhruba na průměr zemí EU. Pokud se podaří relativní učitelské platy udržet na průměru zemí EU dlouhodobě a tento závazek bude do budoucna věrohodný, lze očekávat vyšší zájem o učitelskou profesi jak v řadách absolventů středních škol (zájem o studium pedagogických a učitelských oborů), tak mezi těmi, kteří dříve z učitelské profese odešli, a také mezi zájemci z jiných profesí. Rýsuje se tak výhled, že by současný problém nedostatku učitelů mohl být během zhruba pěti let výrazně vyřešen. V dlouhodobějším horizontu by to ve vzdělávacím sektoru umožnilo výrazně posílit výběrovost do učitelské profese orientovanou na kvalitu práce učitelů. K atraktivitě učitelské profese však kromě průměrných relativních platů přispívá také jejich vazba na dosaženou praxi a podíl zásluhové nadtarifní složky, kde stále existuje velký prostor pro zlepšování. A navíc jsou zde další faktory, jako pracovní podmínky a možnosti kariérního růstu, kde dosud k výraznějším zlepšením nedošlo.
- S ohledem na dlouhodobost formování učitelského sboru je dobré připomenout, že na základě věkového složení učitelů lze ve výhledu příštích 5–10 let očekávat zvýšenou frekvenci jejich odchodů do důchodu, a tedy potřebu vyšší náhrady z řad absolventů pedagogických a učitelských oborů VŠ. Problém náhrady navíc komplikuje nesoulad mezi aprobační strukturou poptávky a nabídky v regionech.²¹ Nesoulad navíc není dostatečně podrobně a často monitorován, i proto, že dosud nevznikl registr učitelů, který by to umožnil.

²¹ K problematice demografického vývoje a regionálního nesouladu v aprobační nabídce a poptávce také viz <https://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/ministerstvo-zjistovalo-stav-ucitelu-v-regionalnim-skolstvi>.

- K udržení dosažené relativní úrovně učitelských platů nyní postačí, když budou vlády učitelské platy zvyšovat tempem růstu nominálních mezd v ekonomice. Rozpočet na mzdové výdaje ministerstva školství však bude třeba v dalších letech zvyšovat tempem o zhruba procentní bod vyšším, protože počet žáků věkem odpovídajících vzdělávání v regionálním školství každoročně poroste zhruba o 1 %.²²
- Udržení dosažené relativní úrovně učitelských platů už jen v roce 2022 v okamžiku dokončování této studie vůbec není jisté. Na jedné straně Parlament ČR v létě projednával zákon, který by valorizaci učitelských platů s vývojem mezd v ekonomice uzákonil a výrazně by se tak posílila věrohodnost politických příslibů do budoucna. Na druhé straně tento zákon ve finále velmi pravděpodobně schválen nebude²³, zřejmě i z jiných důvodů než rozpočtového napětí ve výhledech státního rozpočtu.
- Opětovné politické debaty zpochybňující potřebu dosaženou relativní platovou úroveň udržet oslabují těžko získávanou důvěru veřejnosti a zájemců o učitelskou profesi v posledních několika letech. Ukazuje se proto, že myšlenka zákonné valorizace učitelských platů původně navržená autory této studie již v roce 2017 je stále na místě (viz IDEA 2017b).
- Ve školství nejde pouze o platy učitelů. Učitelů veřejných škol, jejichž platy tato studie mapuje, působilo v roce 2020 v regionálním školství 135 tisíc,²⁴ a představují tak zhruba pouze 55 % pracovníků regionálního školství. Oproti roku 2019 tak jejich počet narostl o 3,3 %. Další skupiny pracovníků představují vedoucí pedagogičtí pracovníci (10 %), řada profesí nepedagogických pracovníků (28 %), vychovatelé (6 %), učitelé odborného výcviku (2 %), asistenti pedagogů (6 %), speciální pedagogové (0,7 %), psychologové (0,5 %) a další. Podrobně vývoj absolutní úrovně platů profesí uplatněných v českém školství včetně učitelů nedávno zmapovala studie Koucký (2021). Platy v těchto profesích byly také relativně nízké, v řadě profesí se projevují dlouhodobé nedostatky pracovníků, a platy v nich tedy bude třeba také dále zvyšovat, což bude představovat další nároky na státní rozpočet.

²² Viz statistiky ČSÚ <https://www.czso.cz/csu/czso/projekce-obyvatelstva-ceske-republiky-2018-2100>.

²³ Sněmovní podklady viz zde <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=503>.

²⁴ Jde o počty přepočtené na plné úvazky. Jako fyzických osob v regionálním školství působilo učitelů zhruba 150 tisíc.

Reference

ČNB 2020, *Zpráva o inflaci II/2021* [▶](#)

ČSÚ, *Časové řady mezd* [▶](#)

Federičová, M. a Pertold, F. (2021). *Fluktuace učitelů v Evropě*. Studie IDEA připravovaná k vydání v druhé polovině roku 2021.

Golsteyn, B. H. H., Vermeulen, S., de Wolf, I. (2016). *Teacher Literacy and Numeracy Skills: International Evidence from PIAAC and ALL*. *De Economist*, 164, 365-389.

Hanushek, E. A. (1971). *Teacher Characteristics and Gains in Student Achievement: Estimation Using Micro Data*. *The American Economic Review*, 61(2), 280-288.

Hanushek, E. A. (2011). *The Economic Value of Higher Teacher Quality*. *Economics of Education Review*, 30, 466-479.

Hanushek, E. A., Piopiunik, M., Wiederhold, S. (2018). *The Value of Smarter Teachers: International Evidence on Teacher Cognitive Skills and Student Performance*. *The Journal of Human Resources*, 0317-8619R1, 2018.

Hanushek, E. A., Rivkin, S. G. (2004). *How to Improve the Supply of High Quality Teachers*. *Brookings Papers on Education Policy*.

Hanushek, E. A., Rivkin, S. G. (2006). *Teacher Quality*. Chapter in *Handbook of the Economics of Education*, (2), Amsterdam: North Holland, 1052-1078.

ISPV, *Informační systém o průměrném výdělku* [▶](#)

IDEA 2019, Münich, D. a Smolka, V. *Platy českých učitelů: nová naděje*, studie IDEA, srpen 2019 [▶](#)

IDEA 2019b, Krajčová, J. a Münich, D. *Kvalita práce učitelů, vzdělanost, ekonomický růst a prosperita České republiky*, studie IDEA, květen 2019 [▶](#)

IDEA 2018, Münich, D. a Smolka, L. *Vyšší platy učitelů: sliby, sliby, sliby*, studie IDEA, červen 2018 [▶](#)

IDEA 2018b, Krajčová, J. a Münich, D. *Intelektuální dovednosti českých učitelů v mezinárodním a generačním srovnání*, studie IDEA, září 2018 [▶](#)

IDEA PRO VOLBY 2017a, Münich, D. *Platy učitelů ve volebních programech: přehled a rozbor*, studie IDEA, září 2017 [▶](#)

IDEA PRO VOLBY 2017b, Münich, D. *Nízké platy učitelů: hodně drahé šetření*, studie IDEA, červen 2017 [▶](#), interaktivní mapa platů učitelů [▶](#)

IDEA 2016, Münich, D. & Smolka, V. *Platy českých učitelů zůstávají velmi nízké*, studie IDEA, září 2016 [▶](#)

IDEA 2015, Münich, D. Perignáthová, M. Zapletalová, L., Smolka, V. 2015. *Platy učitelů českých základních škol: setrvale nízké a neatraktivní*, studie IDEA, září 2015 [▶](#)

IDEA 2012, Münich, D. Straka, J. *Být či nebýt učitelem: platy českých učitelů pohledem nákladů ušlých příležitostí a širší souvislosti*, studie IDEA, září 2012 [▶](#)

Koucký, J. (2021). *Srovnání mzdového vývoje ve školství a v české ekonomice 2015–2020*. [▶](#)

OECD 2019, *OECD: Education at a Glance 2020*, Paris, září 2020 [▶](#)

Rozkovcová, A., Urbánek, P. (2017). *Fluktuace učitelů: vybrané zahraniční teorie a výzkumné přístupy*. *Studia Paedagogica*, 22(3). [▶](#)

Příloha 1: Popis databáze ISPV

Mikroekonomická srovnání platů a mezd jsou založena na nejméně spolehlivých a nejkompletnějších údajích, které jsou pro tento účel v České republice (ČR) dostupné. Jde o údaje z Informačního systému o průměrném výdělků (ISPV), které ze mzdových databází ekonomických subjektů zpracovává firma TREXIMA, spol. s r.o.

Údaje ISPV mají řadu předností: **(i)** Obsahují platy učitelům skutečně vyplacené včetně všech jejich složek, jako jsou například odměny, **(ii)** zahrnují období celého kalendářního roku, včetně měsíců, kdy byly vyplaceny půlroční a roční odměny, **(iii)** obsahují informace o výši úvazku resp. odpracované době, takže je možný přepočítání na plné úvazky²⁵, **(iv)** zahrnují téměř všechny veřejné základní školy, **(v)** obsahují informace o místě pracoviště, věku, pohlaví a výši dosaženého vzdělání pracovníků, což umožňuje učitele srovnávat s ostatními pracovníky podobných charakteristik, **(vi)** umožňují srovnání platů jiných profesí počítaných stejnou metodikou.

²⁵ Podrobnosti ke konceptu přepočtených počtů viz <http://www.statistikaamy.cz/2015/10/fyzicke-osoby-vs-prepocetene-pocty/>.

Předchozí publikace IDEA

2021

Maminka nebo školka? Dopady prodloužení čerpání rodičovského příspěvku na budoucí vzdělání a pracovní uplatnění dětí, Alena Bičáková, Klára Kalíšková, Lucie Zapletalová, srpen 2021 [▶](#)

Zásah nutný: dopady budoucího ekonomického vývoje a pandemických opatření na příjmy a výdaje systému veřejného zdravotního pojištění, Lucie Bryndová, Lenka Šlegerová, červen 2021 [▶](#)

Kdo v první vlně pandemie zachránil zaměstnance? Analýza čerpání podpory programu Antivirus B, Štěpán Jurajda, Pavla Doleželová, Lucie Zapletalová, duben 2021 [▶](#)

Práce z domova: možnost, nebo nutnost? Jakub Grossmann, Václav Korbel, Daniel Münich, březen 2021 [▶](#)

Výluka prezenční výuky během pandemie covid-19: odhad neviditelných ekonomických ztrát. Ole Jann, Daniel Münich, Lucie Zapletalová, duben 2021 [▶](#)

Společenský status učňovského vzdělávání v České republice: vývoj posledních 15 let a srovnání se zahraničím. Václav Korbel, Daniel Münich, únor 2021 [▶](#)

2020

Nechtěné plody prorodinných politik. Alena Bičáková, Klára Kalíšková, Lucie Zapletalová, prosinec 2020 [▶](#)

Vysoké náklady nízkého vzdělání v České republice. Jana Krajčová, Daniel Münich, prosinec 2020 [▶](#)

Grantová podpora a doktorské studium: analýza dat Grantové agentury Univerzity Karlovy. Václav Korbel, říjen 2020 [▶](#)

Personální politické konexe a efektivnost veřejných zakázek v letech 2007–2018. Bruno Baránek, Vítězslav Titl, září 2020 [▶](#)

Odchody do důchodu v Česku: role očekávání a zdravotního stavu v mezinárodním srovnání. Filip Pertold, Miroslava Federičová, září 2020 [▶](#)

Penzijní spoření se státní podporou v České republice: spíš podpěra než pilíř. Jiří Šatava, srpen 2020 [▶](#)

Platy učitelů v roce 2019: Blýská se na lepší časy? Daniel Münich, Vladimír Smolka, červenec 2020 [▶](#)

Odkud se rekrutují výzkumníci na univerzitách? Vít Macháček, Martin Srholec, únor 2020 [▶](#)
interaktivní aplikace česká [▶](#), anglická verze studie [▶](#), interaktivní aplikace anglická [▶](#)

2019

Dichotomie spotřebních daní: zdroj veřejných rozpočtů a nástroj snižování újmy (diskusní studie). Vladimír Novák, Michal Šoltés, prosinec 2019 [▶](#)

Mezinárodní srovnání ředitelů škol: české administrativní inferno. Miroslava Federičová, listopad 2019 [▶](#)

Návratnost soukromých a veřejných výdajů na podnikatelský výzkum. Petr Pleticha, říjen 2019 [▶](#)

Dary politickým stranám a veřejné zakázky: evidence z let 2007–2014. Vítězslav Titl, Benny Geys, září 2019 [▶](#)

Platy českých učitelů: nová naděje. Daniel Münich, Vladimír Smolka, srpen 2019 [▶](#)

Stigma jako sebenaplňující se proroctví? Experimentální výzkum z českých věznic. Lubomír Cingl, Václav Korbel, srpen 2019 [▶](#)

Globalization of science: Evidence from authors in academic journals by country of origin. Vít Macháček, Martin Srholec, květen 2019 [▶](#)

Kvalita práce učitelů, vzdělanost, ekonomický růst a prosperita České republiky. Jana Krajčová, Daniel Münich, Tomáš Protivínský, květen 2019 [▶](#)

Dopady zvyšování minimální mzdy v letech 2013–2017 na zaměstnanost a mzdy v České republice. Jakub Grossmann, Štěpán Jurajda, Vladimír Smolka, duben 2019 [▶](#)

Zatížení školními domácími úkoly v České republice a srovnání se světem. Václav Korbel, Daniel Münich, duben 2019 [▶](#)

Elektromobil: nejdříve do vesmíru, do Česka až po slevě. Milan Ščasný, Iva Zvěřinová, Zuzana Rajchlová, Eva Kyselá, únor 2019 [▶](#)

A Comparison of Journal Citation Indices. Daniel Münich, Taras Hrendash, únor 2019 [▶](#)

Dopady známek na vysvědčení na životní rozhodnutí žáků. Miroslava Federičová, únor 2019 [▶](#)

2018

Oborová publikační výkonnost pracovišť výzkumných organizací v České republice v roce 2017. Daniel Münich, Taras Hrendash, prosinec 2018 [▶](#)

Které organizace mají nejcitovanější patenty? Nový pohled na hodnocení patentového výzkumu (interaktivní publikace). Oleg Sidorkin, Martin Srholec, listopad 2018 [▶](#)

Dopady zavedení karenční doby v roce 2008 na pracovní neschopnost. Filip Pertold, říjen 2018 [▶](#)

An International Comparison of Economic and Academic Performance of OECD Countries, interaktivní aplikace. Taras Hrendash, Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, říjen 2018 [▶](#)

Dopady vyšších platů politiků na volby do zastupitelstev obcí. Ján Palguta, Filip Pertold, září 2018 [▶](#)

Dopady odkládaného zrušení superhrubé mzdy. Klára Kalíšková, Michal Šoltés, září 2018 [▶](#)

Intelektuální dovednosti českých učitelů v mezinárodním a generačním srovnání. Jana Krajčová, Daniel Münich, září 2018 [▶](#)

Obezita v České republice: mezinárodní srovnání s využitím dat z projektu SHARE. Filip Pertold, Jiří Šatava, srpen 2018 [▶](#)

Oborová publikační výkonnost pracovišť výzkumných organizací v České republice v letech 2011–2015, interaktivní aplikace. Taras Hrendash, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, červenec 2018 [▶](#)

Dopady reformy rodičovských příspěvků v roce 2008 na pracovní zařazení matek. Barbara Pertold-Gebicka, červenec 2018 [▶](#)

Průvodce seniora: Jak neprodělat při předčasném odchodu do důchodu. Jiří Šatava, červenec 2018 [▶](#)

Komu školka (ne)pomůže? Zkušenosti ze série reforem předškolní péče v Německu. Filip Pertold, Lucie Zapletalová, červenec 2018 [▶](#)

Vyšší platy učitelů: sliby, sliby, sliby. Daniel Münich, Vladimír Smolka, červen 2018 [▶](#)

Kde se nejvíce publikuje v predátorských a místních časopisech? Bibliometrická analýza trochu jinak. Vít Macháček, Martin Srholec, červen 2018 [▶](#)

The low-skilled in the Czech Republic. Alena Bičáková, Klára Kalíšková, květen 2018 [▶](#)

Názvy firem a jejich vliv na firemní výkonnost. Jan Hanousek, Štěpán Jurajda, duben 2018 [▶](#)

Co skrývají známky na vysvědčení? Daniel Münich, Tomáš Protivínský, leden 2018 [▶](#)

2017

Růst disponibilních příjmů osob v letech 2005 až 2015: Kdo si polepšil? Jiří Šatava, prosinec 2017 [▶](#)

Místní časopisy ve Scopusu. Vít Macháček, Martin Srholec, prosinec 2017 [▶](#)

IDEA PRO VOLBY 2017. Rodinná politika v programech politických stran: přehled a rozbor. Klára Kalíšková, říjen 2017 [▶](#)

IDEA PRO VOLBY 2017. Důchody a důchodci ve volebních programech. Filip Pertold, Jiří Šatava, září 2017 [▶](#)

IDEA PRO VOLBY 2017. Platy učitelů ve volebních programech: přehled a rozbor. Daniel Münich, září 2017 [▶](#)

Kdo je váš starosta: volební soutěž a charakteristiky zastupitelů v ČR. Ján Palguta, srpen 2017 [▶](#)

Vrána k vráně sedá aneb důležitost oboru studia při výběru partnera. Alena Bičáková, Štěpán Jurajda, Lucie Zapletalová, červenec 2017 [▶](#)

IDEA PRO VOLBY 2017, Nízké platy učitelů: hodně drahé šetření [▶](#), Interaktivní aplikace studie [▶](#). Daniel Münich, červen 2017

IDEA PRO VOLBY 2017, Příjmy seniorů – práce, nástupní důchody a jejich valorizace. Jiří Šatava, červen 2017 [▶](#)

Do direct subsidies stimulate new R&D output in firms? A comparison of IMPULS, TIP and ALFA programmes. Oleg Sidorkin, Martin Srholec, červen 2017 [▶](#)

IDEA PRO VOLBY 2017. Podpora rodin s dětmi: daně, dávky a veřejné služby. Klára Kalíšková, květen 2017 [▶](#)

Pod pokličkou Beallových seznamů. Vít Macháček, Martin Srholec, květen 2017 [▶](#)

Přísnější tresty za vraždy? Vyhodnocení dopadů legislativního návrhu. Libor Dušek, březen 2017 [▶](#)

Ženy a muži v českém výzkumu: publikační výkon, produktivita, spoluautorství a trendy. Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda, březen 2017 [▶](#)

Proč ženy v Evropě nechtějí mít více dětí? Matthias Doepke, Fabian Kindermann, překlad Ondřej Lukáš, Filip Pertold, únor 2017 [▶](#)

2016

80% snížení emisí skleníkových plynů: analýza vývoje energetiky České republiky do roku 2050. Lukáš Rečka, Milan Ščasný, prosinec 2016 [▶](#)

Výzkum preferencí obyvatel pro klimatické politiky: Podporují Češi, Poláci a Britové jejich zavedení? Iva Zvěřinová, Milan Ščasný, Mikolaj Czajkowski a Eva Kyselá, prosinec 2016 [▶](#)

Světové srovnání českých a slovenských časopisů podle indikátorů Impact Factor (IF) a Article Influence Score (AIS). Daniel Münich a Samuel Škoda, prosinec 2016 [▶](#)

Daňový systém snižuje motivaci matek s menšími dětmi k práci: Doporučení a jeho vyhodnocení. Jiří Šatava, prosinec 2016 [▶](#)

Stimulují přímé dotace soukromé výdaje firem na VaV? Metoda regresní diskontinuity [▶](#), příloha Metodika hodnocení hospodárnosti účelové podpory pro aplikovaný výzkum a vývoj ve firmách. [▶](#) Ján Palguta, Martin Srholec, prosinec 2016

Transfer znalostí do praxe podnikajícími akademiky v České republice. Vít Macháček a Martin Srholec, listopad 2016 [▶](#)

Predátorské časopisy ve Scopusu. Vít Macháček, Martin Srholec, listopad 2016 [▶](#)

Brexit vylepší vyjednávací pozici velkých států v Radě EU. Nejvíce posílí Polsko. Vít Macháček, Tereza Hrtúsová, listopad 2016 [▶](#)

Konkurence politických uskupení v obecních zastupitelstvech a veřejné zakázky. Ján Palguta, říjen 2016 [▶](#)

Platy českých učitelů zůstávají velmi nízké. Daniel Münich, Vladimír Smolka, září 2016 [▶](#)

Medzinárodné porovnanie kvality publikačného výkonu vedných odborov na Slovensku [▶](#), Odborové prehľady [▶](#). Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda, srpen 2016

Vliv mateřství na výši starobního důchodu. Jiří Šatava, červenec 2016 [▶](#)

Dárci politických stran na trhu veřejných zakázek. Ján Palguta, červenec 2016 [▶](#)

Národní srovnání vědeckého publikačního výkonu Akademie věd České republiky: kvantita vs. kvalita a spoluautorství. Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda, červen 2016 [▶](#)

Rozvody a příjmy žen v České republice: první zjištění v České republice na základě individuálních dat. Petr Janský, Filip Pertold, Jiří Šatava, červen 2016 [▶](#)

Oborová publikační výkonnost pracovišť výzkumných organizací v České republice v letech 2009–2013. Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda, květen 2016 [▶](#)

Dopad daní a dávek na příjmovou nerovnost a relativní chudobu v České republice.

Petr Janský, Klára Kalíšková, Daniel Münich, květen 2016 [▶](#)

Sebedůvěra třídy a soutěž spolužáků o osmiletá gymnázia. Miroslava Federičová,

Filip Pertold, Michael L. Smith, duben 2016 [▶](#)

Podpora rodin s dětmi prostřednictvím daňově dávkového systému. Jiří Šatava,

březen 2016 [▶](#)

K čemu vede (ne)transparentnost veřejných zakázek? Ján Palguta, Filip Pertold,

březen 2016 [▶](#)

Veřejná podpora míst ve školkách se vyplatí: Analýza výnosů a nákladů. Klára Kalíšková,

Daniel Münich, Filip Pertold, březen 2016 [▶](#)

Přechod na střední školu, pití alkoholu a vliv vrstevníků na kouření mládeže. Filip Pertold,

únor 2016 [▶](#)

An International Comparison of the Quality of Academic Publication Output in the

Czech Republic [▶](#), attachment *Discipline sheets* [▶](#). Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek,

Daniel Münich, Samuel Škoda, leden 2016

2015

Zdanění vysokopříjmových osob. Libor Dušek, Jiří Šatava, prosinec 2015 [▶](#)

Hrozí opět přeplnění věznic? Predikce počtu vězňů v České republice. Libor Dušek,

prosinec 2015 [▶](#)

Mezinárodní srovnání kvality publikačního výkonu vědních oborů v České republice [▶](#),

příloha *Oborové listy* [▶](#). Štěpán Jurajda, Stanislav Kozubek, Daniel Münich, Samuel Škoda,

prosinec 2015

Rozdíly ve výši výdělků ve vztahu k mateřství a dítěti v rodině. Mariola Pytliková,

listopad 2015 [▶](#)

Skills Mismatches in the Czech Republic. Klára Kalíšková, listopad 2015 [▶](#)

Pracovní aktivita po dosažení důchodového věku: Institucionální pobídky v České republice.

Jiří Šatava, listopad 2015 [▶](#)

Od mateřství k nezaměstnanosti: Postavení žen s malými dětmi na trhu práce.

Alena Bičáková, Klára Kalíšková, říjen 2015 [▶](#)

Working Beyond Pensionable Age: Institutional Incentives in the Czech Republic.

Jiří Šatava, září 2015 [▶](#)

Komparativní studie věku odchodu do důchodu v České republice (česká verze studie

A Comparative Study of Retirement Age in the Czech Republic z června 2015).

Jana Bakalová, Radim Boháček, Daniel Münich, září 2015 [▶](#)

Oborová publikační výkonnost výzkumných pracovišť v České republice v letech

2008–2012 (studie obsahuje interaktivní internetový nástroj, pomocí kterého je možné zvolit obor či pracoviště a zobrazit řazení pracovišť dle preferovaného ukazatele).

Štěpán Jurajda, Daniel Münich, září 2015 [▶](#)

Platy učitelů českých základních škol: setrvale nízké a neatraktivní. Daniel Münich,

Mária Perignáthová, Lucie Zapletalová, Vladimír Smolka, září 2015 [▶](#)

Miliardáři versus lidé / Billionaires versus People. Jan Švejnar, srpen 2015 [▶](#)

A Comparative Study of Retirement Age in the Czech Republic (v angl. jazyce, srovnávací studie věku odchodu do důchodu v České republice). Jana Bakalová, Radim Boháček, Daniel Münich, červen 2015 [▶](#)

Bodový systém a jeho vliv na počet smrtelných nehod. Josef Montag, Lucie Zapletalová, květen 2015 [▶](#)

(Ne)diskriminace žen při žádosti o zaměstnání v důsledku mateřství: Experiment. Vojtěch Bartoš, březen 2015 [▶](#)

2014

Společným zdaněním k nižší zaměstnanosti žen. Klára Kalíšková, Lucie Zapletalová, prosinec 2014 [▶](#)

Co s ekonomickou neaktivitou v zemích Visegrádu? Ágota Scharle, říjen 2014 [▶](#)

Vliv informací z volebních lístků na výsledky obecních a krajských voleb. Štěpán Jurajda, Daniel Münich, Lucie Zapletalová, říjen 2014 [▶](#)

Regionální rozdíly v kupní síle: Ceny, platy, mzdy a důchody. Matěj Bajgar, Petr Janský, srpen 2014 [▶](#)

Budete mít nárok na důchod? Štěpán Jurajda, Jiří Šatava, červenec 2014 [▶](#)

Učení mučení, nebo škola hrou? Srovnání oblíbenosti školy a matematika pohledem mezinárodního šetření. Daniel Münich, Miroslava Federičová, červen 2014 [▶](#)

Státní úředníci: Kolik jich vlastně je, kde a za kolik pracují? Petr Bouchal, Petr Janský, červen 2014 [▶](#)

Komu pomůže navrhované zvýšení slevy na dani na dítě? Klára Kalíšková, Daniel Münich, květen 2014 [▶](#)

Česká ekonomika pokračuje v růstu i v roce 2014. Vilém Semerák, březen 2014 [▶](#)

Příprava na osmiletá gymnázia: velká žakovská steeplechase. Miroslava Federičová, Daniel Münich, březen 2014 [▶](#)

Ženy v českém finančním sektoru 1994–2012: nové pracovní příležitosti pro mladé a vzdělané. Klára Kalíšková, březen 2014 [▶](#)

2013

Dopad vzdělanosti na hospodářský růst: ve světle nových výsledků PISA 2012. Daniel Münich, Tomáš Protivínský, prosinec 2013 [▶](#)

Zdanění vysokých příjmů, reforma za reformou... Libor Dušek, Jiří Šatava, prosinec 2013 [▶](#)

Kdo a kolik odvádí do společné kasy? Zdanění příjmů ze zaměstnání a podnikání v českém systému. Libor Dušek, Klára Kalíšková, Daniel Münich, prosinec 2013 [▶](#)

Co by od roku 2015 přinesla již schválená reforma přímých daní? Libor Dušek, Klára Kalíšková, Daniel Münich, říjen 2013 [▶](#)

Dopad rozvodu na příjmy v důchodu. Jiří Šatava, září 2013 [▶](#)

Důchodový systém: scénáře budoucího vývoje. Ondřej Schneider, Jiří Šatava, červen 2013 [▶](#)

Dopady reforem I. důchodového pilíře po roce 1996 na starobní důchody jednotlivců.

Ondřej Schneider, Jiří Šatava, květen 2013 [▶](#)

Účastníci penzijního připojištění. Petr Janský, květen 2013 [▶](#)

Může záporný hlas ve volebním systému se dvěma mandáty zvýšit kvalitu kandidátů?

Martin Gregor, duben 2013 [▶](#)

Kdo je nejvíce zasažen růstem cen? Rozdíly v inflaci pro různé domácnosti. Pavel Hait,

Petr Janský, březen 2013 [▶](#)

2012

Zachrání Čína české exporty? Studie. Vilém Semerák, prosinec 2012 [▶](#)

Odhady dopadů změn DPH na domácnosti: porovnání dvou možných scénářů od roku 2013. Petr Janský, listopad 2012 [▶](#)

Veřejné zakázky v ČR: Co říkají data o chování zadavatelů? Pavla Nikolovová, Ján Palguta, Filip Pertold, Mário Vozár, říjen 2012 [▶](#)

Jaký důchod nás čeká? Alternativy vývoje státního průběžného důchodového systému. Ondřej Schneider, říjen 2012 [▶](#)

Český důchodový systém na rozcestí: Pro koho je výhodný přechod do druhého pilíře? Ondřej Schneider, Jiří Šatava, říjen 2012 [▶](#)

Dopady makroekonomického vývoje ČR na krajské úrovni: možnosti pro aktivní hospodářskou politiku (studie pro potřeby Ekonomické rady Asociace krajů ČR). Vilém Semerák, září 2012 [▶](#)

Možnosti pro aktivní hospodářskou politiku na krajské úrovni (studie pro potřeby Ekonomické rady Asociace krajů ČR). Vilém Semerák, Jan Švejnar, září 2012 [▶](#)

Česká pomoc rozvojovým zemím: nejen finanční rozvojová spolupráce. Petr Janský, Zuzana Řehořová, září 2012 [▶](#)

The Commitment to Development Index for the Czech Republic (výzkumný článek). Petr Janský, Zuzana Řehořová, září 2012 [▶](#)

Být či nebýt učitelem: platy českých učitelů pohledem nákladů ušlých příležitostí a širší souvislosti. Daniel Münich, Jan Straka, září 2012 [▶](#)

Kde se v ČR dělá nejlepší výzkum. Štěpán Jurajda, Daniel Münich, srpen 2012 [▶](#)

Kde hledat příčiny přeplněných věznic. Libor Dušek, srpen 2012 [▶](#)

Dopad vzdělanosti na dlouhodobý hospodářský růst a deficit důchodového systému. Daniel Münich, Petr Ondko, Jan Straka, červen 2012 [▶](#)

Češky: Nevyužitý potenciál země. Klára Kalíšková, Daniel Münich, květen 2012 [▶](#)

Očekávané dopady změn sazeb DPH na rozpočty krajů. Libor Dušek, Petr Janský, duben 2012 [▶](#)

Co když vláda nebude valorizovat starobní důchody? První odhady dopadů na relativní chudobu důchodců v ČR. Petr Janský, Daniel Münich, březen 2012 [▶](#)

Rozpočtové instituce – evropské zkušenosti a aplikace na Českou republiku. Ondřej Schneider, únor 2012 [▶](#)

(Ne)udržitelnost (dluhu) veřejných financí. Petr Janský, Ondřej Schneider, únor 2012 [▶](#)

2011

Evropská krize—Dopady měnové (dez)integrace na ČR. Vilém Semerák, Jan Švejnar, prosinec 2011 [↗](#)

Evropská krize—Špatná a ještě horší řešení. Vilém Semerák, Jan Švejnar, prosinec 2011 [↗](#)

Evropská krize—Limity čínské podpory. Vilém Semerák, prosinec 2011 [↗](#)

Důchodové systémy v Evropě: Reformují všichni. Ondřej Schneider, srpen 2011 [↗](#)

Jak sjednocení DPH kompenzovat rodinám s dětmi. Petr Janský, Klára Kalíšková, červenec 2011 [↗](#)

Penzijní dluh: Břímě mladých, Ondřej Schneider, květen 2011 [↗](#)

Poplatky penzijních fondů: Komentář. Libor Dušek, Ondřej Schneider, květen 2011 [↗](#)

Finanční výkonnost penzijních fondů ve střední Evropě: Proč jsou české fondy nejhorší? Jan Hlaváč, Ondřej Schneider, duben 2011 [↗](#)

Jak by sjednocení DPH na 17,5 % dopadlo na domácnosti a veřejné rozpočty. Libor Dušek, Petr Janský, březen 2011 [↗](#)

Přehled hlavních dopadů daňových změn na domácnosti a veřejné rozpočty. Libor Dušek, Petr Janský, březen 2011 [↗](#)

Jak by daňové změny dopadly na domácnosti a veřejné rozpočty. Libor Dušek, Petr Janský, únor 2011 [↗](#)

Dopady sjednocení sazeb DPH na 20 % na životní úroveň domácnosti. Libor Dušek, Petr Janský, únor 2011 [↗](#)

2010

Odhad dopadů navrhovaných změn DPH na životní náklady domácností. Libor Dušek, Petr Janský, prosinec 2010 [↗](#)

Jak na státní rozpočet: Ekonomický přístup. Libor Dušek, Vilém Semerák, Jan Švejnar, září 2010 [↗](#)

Jak inteligentně reformovat veřejné finance. Libor Dušek, Vilém Semerák, Jan Švejnar, květen 2010 [↗](#)

2009

New member countries' labour markets during the crisis. EU BEPA Policy Brief. Vilém Semerák, Jan Švejnar, září 2009 [↗](#)

<http://idea.cerge-ei.cz/publikace>

Upozornění: Tato studie reprezentuje pouze názory autorů, a nikoli oficiální stanovisko Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. či Centra pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy, CERGE.

Warning: This study represents only the views of the authors and not the official position of the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences, v. v. i. as well as the Charles University, Center for Economic Research and Graduate Education.

Platy učitelů v roce 2020 a výhled: Usne Česko na vavřínech?

Studie 7 / 2021

© Daniel Münich, Vladimír Smolka

Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i., 2021

ISBN 978-80-7344-592-8 (Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i.)

Zaujala vás tato studie?

Podpořte nezávislý akademický výzkum
dopadů veřejných politik ČR
a přispějte na naši činnost,
abychom mohli napsat další.

IDEA se v rámci Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. podílí na aktivitách Strategie AV21
IDEA at the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences participates in the Strategy AV21 activities

Platy učitelů v roce 2020 a výhled: Usne Česko na vavřínech?

Studie Institutu pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA)

O IDEA

Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) je nezávislý think-tank zaměřující se na analýzu, vyhodnocování a vlastní návrhy veřejných politik. Doporučení IDEA vychází z analýz založených na faktech, datech, jejich nestranné interpretaci a moderní ekonomické teorii.

IDEA je think-tank Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i. a vznikla z iniciativy a pod vedením prof. Jana Švejnara. Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i. (NHÚ - angl. zkratka EI) tvoří společné akademické pracoviště CERGE-EI spolu s Centrem pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy (angl. zkratka CERGE).

Principy fungování IDEA

1. Vytváření shody na základě intelektuální otevřenosti – přijímání volné soutěže myšlenek, otevřenost podnětům z různých částí světa, přehodnocování existujících stanovisek vzhledem k novým výzvám.
2. Využívání nejvhodnějších teoretických a praktických poznatků – snaha o rozvinutí postupů na základě nejlepších teoretických i praktických poznatků (z České republiky i ze zahraničí).
3. Zaměření aktivit na vytvoření efektivní politiky a strategie České republiky – doplňovat akademické instituce vytvářením podkladů efektivním a operativním způsobem.

Pokud chcete dostávat do své emailové schránky informace o připravovaných studiích a akcích IDEA, napište nám na idea@cerge-ei.cz

About IDEA

The Institute for Democracy and Economic Analysis (IDEA) is an independent think tank focusing on policy-relevant research and recommendations. IDEA recommendations are based on high quality data, objective evidence-based analysis, and the latest economic theories.

IDEA is a think tank at the Economics Institute of the Czech Academy of Sciences and is led by its founder, Prof. Jan Švejnar. The Economics Institute (EI) of the Czech Academy of Sciences forms part of a joint workplace, CERGE-EI, together with the Center for Economic Research and Graduate Education of the Charles University (CERGE).

IDEA's Working Principles

1. We build consensus on the basis of intellectual openness – we believe in a free competition of ideas, are open to initiatives from various parts of the world, and constantly review existing opinions in the light of new challenges.
2. We make use of the most appropriate theoretical and empirical findings, and strive to develop methods based on the best theoretical and practical knowledge (both from the Czech Republic and from abroad).
3. We focus on creating effective policy and strategy for the Czech Republic, complementing academic institutions by producing materials in a constructive, practical format.

If you would like to receive regular information about the latest IDEA studies and events please subscribe to our mailing list by contacting idea@cerge-ei.cz

<http://idea.cerge-ei.cz>